

สภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์
ของโรงเรียนเทศบาล

นางชื่นจิตต์ เพชรชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

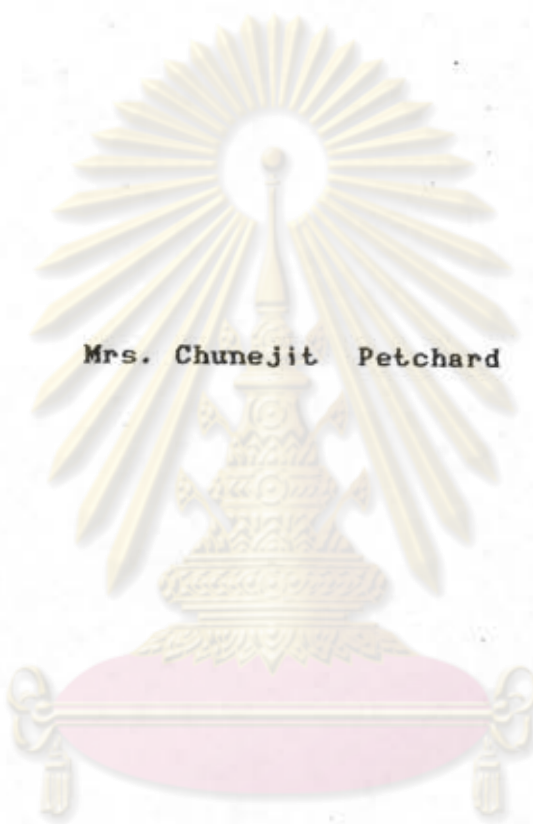
พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-230-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018952

STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF AIDS
PREVENTION PROGRAM IN MUNICIPAL SCHOOLS

Mrs. Chunejit Petchard

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-230-8

ขึ้นจิตต์ เพชรชาติ : สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ของโรงเรียน
เทศบาล (STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF AIDS
PREVENTION PROGRAM IN MUNICIPAL SCHOOLS) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี ทอมสนธิ, 115 หน้า ISBN 974-583-230-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์
ในโรงเรียน และเปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล
ทั่วประเทศ ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง
และโรงเรียนขนาดเล็ก โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 473 ฉบับ ได้รับแบบ
สอบถามกลับคืนมา 417 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.16 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis
of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนมีการจัดดำเนินการป้องกันโรคเอดส์โดยส่วนรวมมีผู้บริหารและครูอนามัย
โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ผู้บริหารและครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการป้องกัน
โรคเอดส์ โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมความรู้โดยจัดฉายวีดิทัศน์และจัดนิทรรศการ แต่ไม่มีการตั้ง
คณะกรรมการ ไม่เคยจัดการประชุมเพื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ไม่เคยจัดอบรมโดยเชิญ
วิทยากรมาบรรยายพิเศษ และไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน
2. โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง โดยไม่มี
ความต่อเนื่องในการประชุมเพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างครูกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขท้องถิ่นระหว่าง
ครูกับผู้ปกครอง ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากผู้ปกครองและครูในโรงเรียนน้อย ในด้าน
การเรียนการสอนครูไม่ได้ปรับเนื้อหาการสอน และขาดกิจกรรมเสริมความรู้ในเรื่องโรคเอดส์ให้
แก่นักเรียน ขาดงบประมาณในการเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษและไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์
ไปศึกษานอกสถานที่
3. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ของโรงเรียนเทศบาล
ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ในโรงเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านอุปกรณ์
สื่อการเรียนการสอน และ ด้านงบประมาณ

ภาควิชา..... พลศึกษา
สาขาวิชา..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิติต..... *ชัญฉวี ทอมสนธิ*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *เทพวดี ทอมสนธิ*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C442678 : MAJOR HEALTH EDUCATION
KEY WORD: STATE / PROBLEMS / AIDS PREVENTION
CHUNEJIT PETCHARD : STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION
OF AIDS PREVENTION PROGRAM IN MUNICIPAL SCHOOLS. THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 115 pp.
ISBN 974-583-230-8

The purposes of this research were to study and compare the state and problems of the implementation of AIDS prevention program in municipal schools classified as to the large, medium and small school sizes.

Four hundred and seventy three questionnaires were sent to school administrators. Four hundred and seventeen questionnaires, accounted for 88.16 percent, were returned. The obtained data were analyzed in terms of percentages, means, standard deviations, and One-way Analysis of Variances. The Newman Keuls was also employed to determine the significant differences.

The results were as follows :

1. Generally, the schools implemented the AIDS prevention program. The administrators and teachers were responsible for the program implementation. The administrators and teachers behaved as the example in AIDS prevention. The schools provided activities promoting knowledge by means of video showing and exhibition. However, there was no authorized committee responsible for the AIDS prevention program. There was no meeting asked for parents' assistance. There was no special lecture. Finally, there was no budget allocated for the implementation of AIDS prevention program.

2. The schools faced problems in the implementation of AIDS prevention program at the medium level. There was no continuous plan in cooperation of teachers, local public health officers, and parents. Teachers and parents cooperated in the implementation of the program at the low level. In instructional aspect, teachers did not appropriately adjust the contents, and offered activities promoting knowledge. There was insufficient budget in providing special lectures and field trips.

3. In comparing the implementation of AIDS prevention program among the large, medium and small municipal school sizes, it revealed that there were significant differences at the .05 level in the aspects of planning, instructional media, and budget.

ศูนย์วิทยุสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....สุขศึกษา
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนรัมย์ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ดร.ธนวรรณ อิ่มสมบูรณ์ อาจารย์สถิตจิตต์ หนูภักดี และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณขวัญจิตต์ อินทรสุขศรี ผู้อำนวยการกองการทะเบียน คุณผ่องจิตต์ บุญยีน คุณสิริเลิศ เมฆไพบูลย์ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น และ คุณสุทธิพงศ์ แก่นสุวรรณ ที่ช่วยประสานงานกับโรงเรียนเทศบาล รวมทั้งให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณน้อง ๆ ที่แผนกอบรมอนามัยที่ให้ความช่วยเหลือ คุณดุสิต จารีย์ คุณจิรตรา เพชรชาติ และคุณกมลรวี เพชรชาติ ที่เป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดการวิจัย จนทำให้การวิจัยสำเร็จด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	12
สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	17
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	17
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ประวัติผู้วิจัย	115

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพผู้บริหารโรงเรียน	23
2	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไปของโรงเรียน	25
3	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพในการดำเนินงานป้องกัน โรคเอดส์ ด้านบุคลากร	28
4	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพในการดำเนินงานป้องกัน โรคเอดส์ในโรงเรียนตามสภาพการจัดกิจกรรมและ สื่อการเรียนการสอน	33
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการวางแผน ป้องกันโรคเอดส์	37
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านบุคลากร ในการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	38
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านอุปกรณ์และ สื่อการเรียนการสอนในการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	40
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านงบประมาณ ในการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	41
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัด ดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	43
10	ค่าเปรียบเทียบปัญหาด้านการวางแผนป้องกันโรคเอดส์ ระหว่างโรงเรียนเทศบาล 3 ขนาด	44
11	ค่าเปรียบเทียบปัญหาด้านบุคลากรในการจัดดำเนินงาน ป้องกันโรคเอดส์ระหว่างโรงเรียนเทศบาล 3 ขนาด	47
12	ค่าเปรียบเทียบปัญหาด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ในการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ ระหว่างโรงเรียนเทศบาล 3 ขนาด	49
13	ค่าเปรียบเทียบปัญหาด้านงบประมาณในการจัดดำเนินงาน ป้องกันโรคเอดส์ระหว่างโรงเรียนเทศบาล 3 ขนาด	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ค่าเปรียบเทียบปัญหาการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์ ในโรงเรียนเทศบาล ระหว่างโรงเรียนเทศบาล 3 ขนาด	54
15	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของปัญหาการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	56
16	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของปัญหาด้านการวางแผนป้องกันโรคเอดส์	57
17	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของปัญหาด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนในการจัด ดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	58
18	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของปัญหาด้านงบประมาณการจัดดำเนินงานป้องกันโรคเอดส์	59

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย